

[Steen Folke]

ret for andre ved optagelse på bestemte uddannelser.

Steen Folke (VS):

Jeg må ærlig talt sige, at jeg var mållos, da jeg hørte om den ordning, som mit spørgsmål drejer sig om, en ordning, hvorefter børn af arbejdsgivere skal være sikret en særlig optagelseskvota ved det grafiske hovederhvervsområde under EFG. Jeg synes, det er helt utroligt, at der kan eksistere en sådan ordning, som altså giver fars drenge en særlig forrang fremfor andre ved optagelse på en bestemt uddannelse. Jeg er godt klar over, at det også kan være aktuelt for piger, men det gør jo ikke sagen bedre. I de fleste tilfælde er det jo nok fars drenge, der skal sikres en særlig forrang fremfor andre.

Formålet med ordningen skulle være at sikre det, man kalder »generationsskiftet« i de pågældende virksomheder inden for det grafiske område, men oprigtig talt: selv om samfundet endnu er indrettet så udemokratisk, at det er muligt at lade hele virksomheder gå i arv fra far til søn, så mener jeg trods alt, at det må være fuldstændig uacceptabelt, hvis disse børn, hvis eneste fortjeneste er, at de har ladet sig føde af forældre, hvoraf mindst den ene er arbejdsgiver, altså ejer selvstændig virksomhed, yderligere skal gå foran andre, når det drejer sig om optagelse ved en bestemt uddannelse. Det har altså intet at gøre med de pågældende unges egne kvalifikationer, men alene at gøre med det forhold, at de har ladet sig føde i en familie, hvor faderen er arbejdsgiver; og på det grundlag skal de altså gå foran dem, der f. eks. har ladet sig føde af ufaglærte arbejdere eller alle mulige andre. Jeg synes, det er utroligt.

Jeg er spændt på ministerens svar på spørgsmålet.

Undervisningsministeren (Dorte Bønnedsen):

Ordningen er nok lidt mere nuanceret, end spørgsmål og begrundelse måske lader formode.

Den går ud på, at indtil 10 pct. af uddannelsespladserne i basisuddannelsen inden for det grafiske område forbeholdes ansøgere fra områder i landet, hvor anvisning af et tilstrækkeligt antal andendelselever til praktikvirksomheder hidtil har været vanskeliggjort

af en manglende udbygning af basisuddannelsen, og der kan ved afgørelsen tages hensyn til, om ansøgeren har en særlig tilknytning til de grafiske fag. Det er en ordning, der er foreslået af arbejdstagernes og arbejdsgivernes organisationer, og som jeg har fundet det rigtigt at imødekomme. Ordningen har i øvrigt altid været gældende inden for de grafiske fag, og jeg er da også bekendt med, at en tilsvarende ordning overvejes inden for andre hovederhvervsområder. Jeg kan oplyse, at i 1980 har 20 pladser ud af kvoten på 45 været anvendt som her beskrevet.

Jeg vil da godt føje til, at det ikke er uden betænkkelighed, man har en sådan ordning inden for bestemte fag. Inden for et område, hvor der er langt flere ansøgere, end der er uddannelsespladser, og hvor ansøbertallet langt overstiger de hidtil kendte praktikaligheder, kan der dog være behov for at sikre, at unge, der i forvejen har en tilknytning til faget, kan få den faglige uddannelse, der kvalificerer til en fortsat udøvelse af faget. Kvotaordningen her er begrundet i et forsøg på dels at undgå en forvridding af forholdet mellem lærlinge og EFG-uddannelserne, dels på at få flest muligt praktikpladser frem i lyset.

Steen Folke (VS):

Jeg er da glad for, at ministeren er betænkelig ved denne ordning. Jeg vil også sige, at det havde ærlig talt været utroligt, hvis en socialdemokratisk minister ikke skulle have betænkkelighed ved at administrere en ordning, hvorefter arbejdsgiverbørn får fortrinset fremfor andre børn ved optagelse til en bestemt uddannelse. Til gengæld synes jeg, det lyder ildevarslede, når ministeren siger, at der oven i købet er tilsvarende overvejelser i gang inden for andre fagområder, sådan at det ikke mere kun er noget, der skal gælde for det grafiske område, men også andre steder. Det bliver det mildest talt ikke bedre af.

Det, ministeren siger i sin nuancerede forklaring på, hvad ordningen går ud på, er alligevel noget, som fastholder essensen i mit spørgsmål. Ministeren siger det blot lidt pænere. Hun taler nemlig om, at det er ansøgere med en særlig tilknytning til de grafiske fag. Er det ikke rigtigt forstået, at denne særlige tilknytning, der er tale om i en række